

Driejarenplan 2022-2025 van
Stichting Present Heerenveen

Juli 2022

Inleiding

We zijn trots op onze Stichting Present Heerenveen met haar prachtige missie. Elk jaar mogen we weer beleven dat er zinvolle projecten gedaan worden bij mensen die de hulp goed kunnen gebruiken. Zo zien we dat we een mooie rol vervullen binnen de gemeente Heerenveen.

De jaren 2020/2021 zijn voor Stichting Present Heerenveen zeer moeizaam geweest, deels door de (nasleep van) de coronaperiode, maar ook gezien de wisselingen en nog steeds niet opgevulde vacatures binnen het bestuur.

Wat betreft de coronaperiode kunnen we kort zijn: Veel projecten werden geannuleerd, vrijwilligers bleven weg en het vrijwilligerswerk kwam zo goed als tot stilstand.

Na de bestuurswisselingen in 2018 en 2019, zijn er geen nieuwe bestuursleden gevonden, die het team konden versterken. Door een ernstige ziekte moest 1 van de 4 toenmalige bestuursleden noodgedwongen terugtreden. Daardoor bleven er 3 bestuursleden over.

Gelukkig zijn er in het afgelopen jaar 3 nieuwe bestuursleden gevonden die te taken willen overnemen van het huidige bestuur dat eind 2021 zou stoppen.

Begin 2021 is Egbert Berenst gestart als coördinator. Met zijn ervaring als bestuurslid binnen Present Smallerland, verwachten we een goede kracht aan het operationele roer.

Nu de coronaperiode achter de rug lijkt te zijn, zien we dat het aantal projecten ook weer toeneemt, maatschappelijke organisaties weten ons weer te vinden en nieuwe projecten en initiatieven zien het licht. Het aantal nieuwe vrijwilligersgroepen blijft nog wat achter.

Met het oog op de nabije toekomst is het nuttig en nodig dat de Stichting Present Heerenveen zich bezint op het werk. De coronaperiode heeft op vele manieren een verandering teweeg gebracht in de samenleving. Met het oog daarop is deze 'Meerjarenvisie' opgesteld. Naast een Meerjarenvisie is er ook behoefte aan een Meerjarenplan. We hebben hierbij een driejarenplan van 2022 tot en met 2025 opgesteld. De vraag die daarin centraal staat is: Welke noodzaak ligt er voor Stichting Present in de samenleving en wat willen we met het oog op onze visie de komende drie jaren bereiken?

Namens het Bestuur van de Stichting Present Heerenveen,

Henk Slavenburg

Cor de Koning

Henk Mooibroek

Peter Krijnsen

Reinier Kuiper

Ontwikkeling van Present

De Stichting Present Nederland introduceerde zo'n 20 jaar geleden een geheel nieuwe visie op vrijwilligerswerk. In plaats van te beginnen bij het probleem en daar vrijwilligers bij te zoeken, draaide Present dat om. Begin bij de oplossing die voorhanden is, te weten het aanbod van (groepen) vrijwilligers die iets voor de medemens willen doen. Welke behoeften kun je daarmee vervolgens vervullen? Op basis van dit uitgangspunt zoekt Present steeds naar een match tussen het hulpaanbod en de behoefte aan zorg bij mensen die in sociaal-maatschappelijk opzicht in de knel zitten. Daarbij worden voorbereiding, uitvoering en begeleiding door Present verricht. Deze aanpak en dit aanbod creëert creativiteit. Daarnaast beïnvloedt deze aanpak ook het systeem van formele en informele zorg.

De Stichting Present Nederland (SPN) stimuleert de samenwerking tussen de lokale Stichtingen Present via kennisdeling en landelijk georganiseerde ondersteuning. Daarbij kan gedacht worden aan: advies, trainingen, toerusting, evaluatie, dossier werkgeverszaken, ICT-ondersteuning, website, email, en de helpdeskfunctie. Voor Besturen en coördinatoren worden enkele keren per jaar waardevolle themadagen georganiseerd. Het verdient aanbeveling dergelijke dagen bij te wonen.

Present mobiliseert dus vrijwilligersgroepen en rust die toe. In veel gevallen blijkt de werkwijze van Present de schakel te zijn tussen uitzichtloosheid en duurzame hulp. Present was met deze benadering haar tijd ver voor uit. Momenteel zet ook de overheid in op de 'participatiesamenleving', op 'burgerkracht' en op verbinding van formele met informele zorg.

Missie & Visie

De missie van de Stichting Present Heerenveen is dat zij een brug wil slaan tussen mensen die willen geven en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Via deze brugfunctie heeft Present de visie om een beweging in de samenleving op gang brengen, waarbij mensen het steeds vanzelfsprekender vinden om naar elkaar om te zien.

Present weet zich gedreven door waarden: omzien naar elkaar, gelijkwaardigheid, respect en wederkerigheid. Vanaf de oprichting weet Present zich geïnspireerd door Jezus Christus. Hij verkondigde niet alleen waarden, Hij bracht die ook in praktijk. Hij gaf zelfs Zijn leven voor feilbare en gebrekkige mensen die ten diepste allemaal hulp nodig hebben.

De kracht van Present is de afgelopen jaren zichtbaar geworden in de praktijk. Het is de combinatie van kenmerken die Present onderscheidt van andere organisaties. Het gaat daarbij om aspecten als: verbinden, vrijwilligheid, begrenzen, samenwerken, professionaliteit, lokaal en landelijk draagvlak, waardengedrevenheid en inclusiviteit.

De samenwerking met hulpverleners is voor Present uiteraard heel belangrijk. Present komt als tijdelijke partij achter de voordeur en over de vloer, dankzij mensen die zich onbetaald voor iemand inzetten. Dat levert een ongedwongen en spontane sfeer op en niet zelden ontstaat daardoor ook ruimte voor verandering bij de hulpontvangers. Deze komen soms letterlijk en figuurlijk weer in beweging.

Kwaliteit en professionaliteit staan bij Present hoog in het vaandel. Het proces van: voorlichting, kennismaking, match, locatiebezoek, projectvoorbereiding, begeleiding, uitvoering en evaluatie vereisen zorgvuldigheid.

Trend en Present

Present staat middenin de samenleving. Daarom heeft Present ook te maken met de trends waarvan in de samenleving sprake is. Zo neemt de complexiteit van zorgvragen toe en is de samenleving steeds individualistischer geworden. De afgelopen periode, waarin corona een zeer grote, negatieve, impact op de samenleving heeft gehad, hebben we gezien dat de druk op de zorg alleen maar is toegenomen. De verzorgingsstaat weet de onderkant van de samenleving helaas niet meer te bereiken. Ook is er sprake van toenemende tegenstellingen, van onbehagen en onvrede. Mensen sluiten zich meer dan vroeger af van de buitenwereld en tonen weinig initiatief om dit isolement te doorbreken. Er wordt door de samenleving echter wel een veel groter beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd is op de activiteitenbegeleiding in de ouderenzorg en op de thuiszorg zwaar gekort. Onderling hulpbetoon en nabuurschap staan al met al onder druk, terwijl keuzevrijheid, maatwerk en lokaal georganiseerde zorg worden gewenst.

Ambitie

De groeiende kloof in de samenleving tussen 'weerbaar' en 'kwetsbaar' baart Present zorgen. Daar tegenover zien we ook hoopgevende ontwikkelingen b.v. in de vorm van een groeiende beweging van mensen die maatschappelijk betrokken willen zijn en die in de samenleving bruggen willen slaan. Present wil voor die beweging de voorwaarden scheppen om waar mogelijk mensen die in de problemen zitten te helpen. Mensen moeten het weer vanzelfsprekend gaan vinden naar elkaar om te zien en zich voor elkaar in te zetten.

Strategie

Het is de vraag hoe tegenover deze maatschappelijke trends Present haar sterke punten kan blijven inzetten. Vanwege de grote maatschappelijke behoefte waarin het Presentwerk voorziet is het goed te blijven inzetten op groei van het hulpaanbod. Daarbij kan gedacht worden aan langduriger netwerken rondom mensen met een hulpvraag. Vrijwilligers kunnen ook 'ambassadeur' of 'donateur' worden om op die manier een langduriger en structureler inzet te kunnen genereren. Uitgangspunt hierbij is dat deze groei niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van werken. Ook hierbij geldt dat de invulling hiervan een grote inspanning vereist, de noodzaak van vaste vrijwilligers is hierbij een belangrijke voorwaarde. Dankzij de werkwijze van Present kan de polarisatie in de samenleving worden terug gedrongen doordat binnen de gemeenschappen en vrijwilligersgroepen een grotere mate van loyaliteit naar de samenleving wordt ontwikkeld.

Daarbij hanteert Present de volgende uitgangspunten:

- Present blijft vasthouden aan het mobiliseren en inzetten van vrijwilligersgroepen als basis voor leniging van sociale nood;
- Present wil ook de kleinschaligheid van werken bewaren. De korte lijnen maken het mogelijk snel en slagvaardig te handelen;
- Present richt zich bij het lenigen van de nood vooral op de meest kwetsbare mensen;
- Bij de uitvoering van acties zoekt Present samenwerking met de bestaande hulpverlening om zo direct mogelijk solidariteit te organiseren.
- Met het oog op de eerder genoemde waardengedrevenheid is het Presentwerk aanvullend op het diaconale werk van de kerken, het maatschappelijk ondernemen van bedrijven en het burgerschap van scholen.

Tactiek

- Actie 1: Present stimuleert een grotere mate van diversiteit van en binnen vrijwilligersgroepen. Daarbij denken we aan: gezinnen, families, vluchtelingen/statushouders en vriendengroepen of groepen uit scholen, kerken en bedrijven.
- Actie 2: Present probeert duurzame relaties op te bouwen met maatschappelijke instellingen aan zowel de vraag- als aanbod kant. Bij de werving van vrijwilligers(groepen) wordt ook actief ingezet op voorlichting en werving in het voortgezet onderwijs.

Toelichting:

De herkomst van vrijwilligersgroepen is de laatste jaren gevarieerder geworden. Zo zijn er bijvoorbeeld sinds eind 2017 projecten gestart met leerlingen uit de klassen 1 en 2 van het Bornego College te Heerenveen, in samenwerking met welzijnsorganisatie Caleidoscoop en Humanitas. Vanuit de optiek dat Present een bijdrage wil leveren aan de hele samenleving wordt deze ontwikkeling toegejuicht.

- Actie 3: De mogelijkheden om binnen Present flexgroepen samen te stellen wordt, met het oog op de community-vorming en het maatwerk dat daarmee geboden wordt, actief gestimuleerd.
- Actie 4: Present blijft daarnaast prioriteit geven aan de inzet van nieuwe vrijwilligers (zowel individueel als groepen).
- Actie 5: Om dit te bereiken willen we het aantal actieve vrijwilligersgroepen ten opzichte van de voorgaande jaren uitbreiden. Uitgangspunt is dat deze groei niet ten koste gaat van de kwaliteit van werken.

Toelichting:

De voorgaande jaren zijn er steeds meer vrijwilligers die zich individueel bij Present aanmelden. Het gaat dan vaak om parttime werkenden, zzp-ers, gepensioneerden, werkzoekenden, expats, studieonderbrekers, asielzoekers, statushouders, enz. Present neemt deze mensen op in zogeheten 'flexgroepen'. Hieruit kunnen min of meer vaste vrijwilligersgroepen ontstaan die op hun beurt weer bij kunnen dragen aan meer sociale stabiliteit. Het netwerk als oefenplaats van actief burgerschap. Echter door corona, is deze flexgroep aanzienlijk uitgedund. Daarentegen verwachten we dat de vraag naar hulp zal stijgen.

- Actie 6: Present moet de instanties en mensen waarmee zij een met het werk samenhangende relatie heeft beter doordringen van het feit dat het organiseren van vrijwilligerswerk niet gratis is;
- Actie 7: Jaarlijks is er contact tussen de wethouder en het bestuur/coördinator van Present. Het is goed wanneer Present in de richting van het gemeentebestuur onderbouwt dat Present op basis van het maatschappelijke rendement daadwerkelijk (zorg)kosten uitspaart en op grond daarvan een jaarlijkse subsidie gerechtvaardigd is;
- Actie 8: De inkomsten die Present ontvangt via fondsen, kerkelijke collecten en van donateurs zouden zoveel mogelijk structureel moeten worden gemaakt. Daarnaast dient de inzet te zijn gericht op het op niveau houden of verhogen van deze inkomsten.

Actie 9: Via gerichte en aansprekende acties worden onder vrijwilligers(groepen), kerken, bedrijven, maatschappelijke organisaties en/of individuele burgers van Heerenveen zoveel mogelijk donateurs geworven, dit met name om de financiële positie van Present Heerenveen te versterken.

Toelichting:

De aanpak en het werk van Present levert vanuit preventief oogpunt een fors maatschappelijk rendement op. Zo kan b.v. een huisuitzetting worden voorkomen, wordt terugkeer uit een kliniek versneld, kan schuldhulpverlening worden opgestart, of wordt opname in een verzorgingshuis uitgesteld. Helaas staat de financiering van Present nog niet in verhouding tot die maatschappelijke opbrengsten. Dat maakt de positie van Present kwetsbaar. Het is belangrijk om de meerwaarde en impact van het Presentwerk nadrukkelijker onder de aandacht te brengen.

Actie 10: Het bestuur en de coördinator nemen jaarlijks zo veel mogelijk deel aan de voor hen (op landelijk niveau) georganiseerde themadagen en workshops.

Operationele acties

Actie 11: Via PR en communicatie wordt het Presentwerk geregeld onder de aandacht gebracht van de Heerenveense samenleving. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de nieuwsbrief, de website, sociale media, de lokale krant en promotiemateriaal.

Actie 12: We streven ernaar om een nieuwsbrief vier keer per jaar uit te brengen. In elk nummer wordt zo mogelijk door één van de vrijwilligers die deel heeft genomen aan een hulpverleningsactie een stukje geschreven.

Actie 13: In de komende jaren wil Present Heerenveen het project 'Sociaal Tuinieren' opstarten.

Toelichting:

Dit project kenmerkt zich door hulp te bieden aan mensen, waarbij de tuin, door welke omstandigheden dan ook, verwaarloosd is. Niet alleen wordt de tuin eenmalig aangepakt, er wordt gestreefd naar aan 'begeleidingsperiode' waarbij de hulpontvanger begeleid wordt in het tuinonderhoud. Hierbij wordt als doel nagestreefd dat de bewoner weer sociaal terugkeert in de directe omgeving. Hierbij wordt tevens invulling gegeven aan 'actie 2' van dit meerjarenplan.